

บทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

The Role of Royal Thai Air Force Wing 4 and Constitutional Election of the Kingdom of Thailand B.E.2560

เอี้ยะฮัน ฮีมมะ¹ จักรวาล สุขไมตรี² ศิโรตม์ ภาคสุวรรณ³

la-san Heemmma, Jagraval Sukmaitree, Sirot Bhaksuwan

บทคัดย่อ (Abstract)

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้1) เพื่อศึกษาระดับบทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 25602) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับบทบาทการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ควรปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยสูงสุดด้านตามอุดมคติ รองลงมาและด้านที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ 2) ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีเพศอายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีระดับบทบาทการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ไม่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีรายได้ต่อเดือน และระดับชั้นยศแตกต่างกัน มีระดับบทบาทการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 คือ ควรสนับสนุน และเปิดโอกาสให้ข้าราชการทหารได้แสดงออกทางการเมืองมากขึ้น และการได้มาซึ่งตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา และผู้ใหญ่บ้านควรมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเป็นผู้เลือกตั้งโดยตรง อีกทั้งการดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านควรมีวาระแค่ 2 ปี

คำสำคัญ (Words): บทบาท; การเลือกตั้ง; รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560

Received: 2021-01-18 Revised: 2021-02-02 Accepted: 2021-03-03

^{1 2 3} หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง วิทยาลัยนวัตกรรมและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา Master of Political Science Program in Government, College of Innovation and Management, Suan Sunandha Rajabhat University.
e-mail: ia-sansnow@outlook.com

Abstract

The purposes of this thesis are 1) to study the role level of Royal Thai Air Force Wing 4 and Constitutional Election of the Kingdom of Thailand B.E.2560, and 2) to compare the role in Royal Thai Air Force Wing 4 and Constitutional Election of the Kingdom of Thailand B.E.2560 classified by personal factors. This research is applied as quantitative research. It used the sample of 400 people in which research instrument was questionnaire. Moreover the statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The research results were found that: 1) Overall the role level of Royal Thai Air Force Wing 4 and Constitutional Election of the Kingdom of Thailand B.E.2560 were at high level. When considering each role, we found that Perceived role was the first, Ideal role was the second and Performed role was the third, respectively. 2) People with different genders, ages and educational levels, had no different role level in Constitutional Election of the Kingdom of Thailand B.E.2560. On the other hand, people with different monthly incomes and military rank had different role level in Constitutional Election of the Kingdom of Thailand B.E.2560. 3) Suggestions on the role of Royal Thai Air Force Wing 4 and Constitutional Election of the Kingdom of Thailand B.E.2560, there should be encouragement and permission for military officials to be more political expression. And a senator and the village headman should come from the participation of the people by giving chance to the people for direct election on their own opinion. In addition, holding the position of village headman should be a term of only 2 years as maximum.

Keywords: Role; Election; Constitutional Election of The Kingdom of Thailand

บทนำ (Introduction)

นับตั้งแต่ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475 การปกครองของประเทศไทยก็ได้ดำรงเจตนารมณ์ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาโดยตลอดซึ่งอำนาจอธิปไตยหรืออำนาจสูงสุดเป็นของปวงชนชาวไทย และได้มีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยมาจนถึงปัจจุบัน รวมเป็นระยะเวลาประมาณ 87 ปี ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 (ฉบับปัจจุบัน) ในหมวด 1 บททั่วไป ก็ได้กล่าวถึงอำนาจอธิปไตยไว้เช่นเดียวกัน ซึ่งได้ระบุไว้ใน มาตรา 3 ที่ว่า “อำนาจอธิปไตยเป็นปวงชนชาวไทยพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตาม

บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” นอกจากนี้หมวด 3 ยังได้กล่าวถึงสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ในมาตรา 34 “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชนเสรีภาพทางวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้นต้องไม่ขัดต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น” รวมถึงหมวด 4 ก็ได้กล่าวถึง หน้าที่ของปวงชนชาวไทยในมาตรา 50 บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้(1) พิตักษรักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (6) เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกหรือเกลียดชังในสังคม (7) ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ

จะเห็นได้ว่า การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยนั้น จะมุ่งเน้นให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคเป็นสิ่งสำคัญประกอบกับนักปรัชญาการเมืองหลายท่านชี้ให้เห็นว่า รูปแบบการปกครองที่ดีก็คือการปกครองที่เคารพสิทธิและความเสมอภาคของมนุษย์ และเชื่อว่าสมาชิกของสังคมทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันที่จะเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมโดยส่วนรวม นอกจากนี้ระบบการเมืองจะต้องเปิดโอกาสหรือให้เสรีภาพแก่ประชาชนในการดำเนินการใด ๆ ภายใต้กฎระเบียบของสังคมด้วย ซึ่งรูปแบบการปกครองดังกล่าวก็คือ ระบอบประชาธิปไตยในเมื่อระบอบประชาธิปไตยให้ความสำคัญกับประชาชนในฐานะที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ใช้อำนาจอี้ผ่านทางองค์กรทางการเมืองต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สุขของตนเอง บาทบาทของประชาชนในทางการเมือง จึงมีความสำคัญมากในระบอบนี้ จนมีผู้กล่าวว่า ประชาธิปไตยนั้นถือว่าเป็นประชาชน คือ เสี่ยงสวรรค์ เป็นระบอบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมดำเนินการเพื่อสร้างสรรค์สังคมของตนเอง กิจกรรมการเข้าร่วมทางการเมืองของประชาชนอาจเป็นทางอ้อมโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าไปทำหน้าที่แทนหรืออาจเป็นทางตรง เช่นการประท้วง การร้องเรียน ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้รัฐบาลรับทราบถึงปัญหา เป็นต้น

รวมถึง การทำรัฐประหารและการกบฏในประเทศไทยก็เกิดขึ้นเฉลี่ย 4 ปีต่อครั้ง ผลสำคัญประการหนึ่งก็คือ ผู้นำทหารที่เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีภายหลังการรัฐประหารตั้งแต่จอมพล ป. พิบูลสงคราม จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ จอมพลถนอม กิตติขจร พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ มาจนถึง พล.อ.สุจินดา คราประยูร รวมทั้ง นายกรัฐมนตรี “นอมินี” ฝ่ายพลเรือนหรือบุคคลภายนอกที่คณะรัฐประหารแต่งตั้งขึ้น เช่น นายธานินทร์ กรัยวิเชียร นายอานันท์ ปันยารชุน และพล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ รวมแล้วสามารถอยู่ในตำแหน่งทางการเมืองมากกว่า 50 ปี ขณะที่นายกรัฐมนตรีที่มาจากการเลือกตั้ง สามารถอยู่ในตำแหน่งรวมกันเพียงประมาณ 21-22 ปี จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้ข้าราชการทหารไทยถูกมองว่ามีลักษณะเป็นประชาธิปไตยน้อย ไม่มีความ

เข้าใจในระบอบประชาธิปไตย แก้ไขปัญหาได้ดีไม่พอและไม่เหมาะสม ทั้งที่ข้าราชการทหารทุกหมู่เหล่าได้รับการศึกษาเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นจำนวนมากไม่น้อยตั้งแต่ก่อนการเข้ารับข้าราชการทหารและหลังจากได้เข้ารับข้าราชการทหาร และยังมีตัวแทนของแต่ละเหล่าทัพที่ได้รับทุนศึกษาที่ต่างประเทศซึ่งเป็นประเทศที่มีระบอบการปกครองประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ญี่ปุ่นและเกาหลี เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม บทบาทของทหารตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมพ.ศ. 2551 มาตรา 8 กระทรวงกลาโหม มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (1) พิทักษ์รักษาเอกราชและความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในราชอาณาจักร ปราปรามการกบฏและการจลาจล โดยจัดให้มีและใช้กำลังทหารตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือตามที่มีกฎหมายกำหนด (2) พิทักษ์รักษาปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ตลอดจนสนับสนุนภารกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ (3) ปกป้องพิทักษ์รักษาผลประโยชน์แห่งชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงตลอดจนสนับสนุนภารกิจอื่นของรัฐในการพัฒนาประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหามาจากภัยพิบัติ และการช่วยเหลือประชาชน (4) ศึกษา วิจัย พัฒนาและดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหารด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศและด้านกิจการอวกาศเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนภารกิจของกระทรวงกลาโหมและความมั่นคงของประเทศ (5) ปฏิบัติการอื่นที่เป็นการปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือจากสงครามเพื่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือปฏิบัติการอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือตามมติคณะรัฐมนตรี

ปัจจุบันกองทัพในฐานะที่เป็นองค์กรหลักในการพิทักษ์รักษาเอกราชและความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในตลอดจนปกป้องพิทักษ์รักษาผลประโยชน์แห่งชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเป็นบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551 ที่กำหนดไว้ผลการวิเคราะห์การยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้านดังนี้ (1) ด้านบทบาทเป็นผู้ไกล่เกลี่ย (2) ด้านบทบาทเป็นผู้พิทักษ์และ (3) ด้านบทบาทเป็นผู้ปกครองตามลำดับ

อาจกล่าวได้ว่า บทบาทของข้าราชการทหารในการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีความสำคัญต่อประเทศไทยมาช้านาน เพราะวัฒนธรรมในสมัยก่อนการเปลี่ยนแปลงเป็นการให้อำนาจแก่ขุนนางทหาร แต่ในปัจจุบันที่ประชาธิปไตยของไทยได้พัฒนามาเกือบครบศตวรรษ ข้าราชการทหารมีบทบาทพิทักษ์ประชาธิปไตยของประเทศ เมื่อเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอีกครั้งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบทบาทของข้าราชการทหารไม่มากนักน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจ

ศึกษาบทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เพื่อนำไปสนับสนุนและส่งเสริมบทบาทของข้าราชการทหารกองบิน 4 โดยให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมต่อการเลือกตั้งหรือมีส่วนร่วมตามระบอบประชาธิปไตย ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีการดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. **รูปแบบการวิจัย** การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ข้าราชการทหารกองบิน 4 กองทัพอากาศไทย ตำบลตาคี อำเภอดาเก จังหวัดนครสวรรค์ จำนวนประชากรเป็นความลับทางการทหาร

กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการกองบิน 4 เนื่องด้วยข้อมูลประชากรเป็นความลับทางการทหารทำให้ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่ชัด ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างสามารถคำนวณได้จากสูตรไม่ทราบขนาดตัวอย่างของ W.G. Cochran ได้จำนวน 400 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อหาระดับและผลเปรียบเทียบบทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสารตำราวิชาการแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง “บทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด

2. กำหนดกรอบเนื้อหาของแบบสอบถาม ให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ลักษณะของเนื้อหาและแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ที่สร้างขึ้นตามหลักการและวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนด้วยกัน

1. เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด และลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) มีจำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, รายได้และระดับชั้นยศ

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับ “บทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิดจำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย

1	บทบาทด้านตามอุดมคติ	จำนวน	5 ข้อ
2	บทบาทด้านที่เป็นจริง	จำนวน	5 ข้อ
3	บทบาทด้านที่ควรปฏิบัติ	จำนวน	5 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว โดยแบ่งออกเป็น 5 ตัวเลือก ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) ให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ และมีเกณฑ์การวัดดังนี้

ระดับค่า	ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลผล
5	4.21 – 5.00	มีบทบาทระดับมากที่สุด
4	3.41 – 4.20	มีบทบาทระดับมาก
3	2.61 – 3.40	มีบทบาทระดับปานกลาง
2	1.81 – 2.60	มีบทบาทระดับน้อย
1	1.00 – 1.80	มีบทบาทระดับน้อยที่สุด

3) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

3.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

สำหรับการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีวิธีการดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร บทความ ตำราทางวิชาการ แนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาบทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

2) กำหนดเนื้อหาของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับแนวคิดในการวิจัย

3) สร้างแบบสอบถามกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและนำแบบสอบถามนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมด้านเนื้อหา ความสมบูรณ์ของภาษาและความเที่ยงตรงของข้อความ

4) ขอรับแบบสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งผ่านการตรวจทานและแนะนำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ และนำเสนอให้แก่ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงความสอดคล้องของข้อคำถามและเนื้อหาอีกครั้ง ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบมีจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ดร.บารมี บุญแสงจันทร์ ดร.สืบสวัสดิ์ วุฒิมารดิษฐ์ และดร.กীরติวรรณ กัลยาณมิตร ทั้ง 3 ท่านเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต เพื่อตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของข้อคำถาม

5) นำแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาตามสูตร (Index of Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป สำหรับข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 15 ข้อ มีค่า IOC (Index of Objective Congruence : IOC) อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80–1.00

6) ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

7) เมื่อได้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง (Try Out) แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ข้าราชการทหารกองบิน 4 จำนวน 30 ชุด และนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (cronbach) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ระดับ 0.76

8) นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

4.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างพร้อมแนบหนังสือขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการทหารกองบิน 4 โดยการปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้บังคับการกองบิน 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทอดแบบสอบถาม

2) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้กับข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดไว้ คือ 400 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability) แบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) (ปัญญา คล้ายเดช, 2560, น.167) และได้อธิบายเหตุผลการทำวิจัยและวิธีการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ และรอรับกลับคืนหลังจากผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

3) ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืนจำนวน 400 ชุด แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับคิดเป็นร้อยละเก้าสิบแล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้มีสถิติที่ใช้ในการวิจัย 2 ประเภท ได้แก่

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หมายถึง การนำเสนอข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาโดยนำมาบรรยายถึงลักษณะของข้อมูลที่เก็บมาได้ทั้งในรูปแบบของตารางข้อความ แผนภูมิหรือกราฟต่าง ๆ และค่าสถิติต่าง ๆ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สำหรับบรรยายปัจจัยส่วนบุคคล

2) สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่างแล้วนำผลการวิเคราะห์นั้นอ้างอิงถึงลักษณะที่สำคัญของประชากรโดยใช้หลักเกณฑ์ของความน่าจะเป็นและสถิติเชิงอนุมานจะประกอบด้วยการประมาณค่าการทดสอบสมมติฐานที่ใช้พารามิเตอร์และที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ ได้แก่ การหาค่า (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA หรือ F-Test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยเรื่อง “บทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ระดับบทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ตารางที่ 1 ตารางแสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับบทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยรวมทั้ง 3 ด้าน

ข้อ	บทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560	ระดับบทบาท		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านตามอุดมคติ	3.78	0.73	มาก
2.	ด้านที่เป็นจริง	3.51	0.89	มาก
3.	ด้านที่ควรปฏิบัติ	3.84	0.92	มาก
	รวม	3.71	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 มีบทบาทการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ทั้ง 3 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 ลำดับ มีดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านที่ควรปฏิบัติ รองลงมา ได้แก่ ด้านตามอุดมคติ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านที่เป็นจริง ตามลำดับ

2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	สถิติทดสอบ	โดยรวมทั้ง 3 ด้าน	ด้านตามอุดมคติ	ด้านที่เป็นจริง	ด้านที่ควรปฏิบัติ
เพศ	t-test	0.60	0.96	0.71	0.91
อายุ	F-test	0.27	0.58	0.44	0.03*
ระดับการศึกษา	t-test	0.18	0.15	0.01*	0.03*
รายได้ต่อเดือน	F-test	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*
ระดับชั้นยศ	t-test	0.00*	0.00*	0.00*	0.00*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับบทบาทการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ไม่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีรายได้ต่อเดือน และระดับชั้นยศแตกต่างกัน มีระดับบทบาทการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัยมาอภิปรายเชื่อมโยงทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ระดับบทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

จากสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ คือ บทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลจากการวิจัย พบว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 มีบทบาทการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันเป็นการปกครองที่ยึดหลักของเสรีภาพ ความเสมอภาค คำนึงถึงเสียงส่วนใหญ่เป็นสำคัญ ดังนั้น ข้าราชการทหารกองบิน 4 จึงมีการสร้างหลักเกณฑ์โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธุ์ทิพา อัครธีรณัย (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า อยู่ในระดับมาก ในด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร มีรองลงมาด้านสื่อบุคคล ด้านพรรคการเมือง ด้านนโยบาย และด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

2. เปรียบเทียบบทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

จากสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ คือ ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระดับชั้นยศ แตกต่างกัน มีบทบาทการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แตกต่างกัน ซึ่งผลจากการวิจัย พบว่า

2.1 จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีเพศแตกต่างกัน มีบทบาทกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีเพศแตกต่างกัน มีบทบาทการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างมีบทบาทกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ทั้งนี้เนื่องจาก การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยถือว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองหรือการแสดงบทบาททางการเมืองเป็นทั้งสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งในปัจจุบันไม่ว่าเพศชายหรือเพศหญิงทุกคนต่างมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน ดังนั้น ข้าราชการทหารกองบิน 4 ทุกคนไม่ว่าเพศชายหรือเพศหญิงซึ่งมีความรู้ในเรื่องหลักการของระบอบประชาธิปไตย จึงแสดงออกทางการเมืองโดยการร่วมกิจกรรมทางการเมือง ร่วมเลือกตั้ง ร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น ร่วมกิจกรรมสาธารณะ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระพิทยาภรณ์ ปณญารโธ (จันทะมัน) (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในชุมชนบ้านโนนชัย อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีความรู้ต่อระบอบประชาธิปไตยแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้ต่อระบอบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน

2.2 จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีอายุแตกต่างกัน มีบทบาทกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีอายุแตกต่างกัน มีบทบาทการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีอายุแตกต่างกันต่างมีบทบาทการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ทั้งนี้เนื่องจาก การเลือกตั้งเป็นทั้งสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งข้าราชการทหารกองบิน 4 ต่างก็รู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองตามการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย วุฒิพิมลวิทยา (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี เทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี: ศึกษาในห้วงเวลา ปี 2558 ผลการวิจัยพบว่า

เพศ อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี เทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ส่วน ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ไม่ว่าจะมีการศึกษาระดับใด ต่างก็มีบทบาทกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ทั้งนี้เป็นเพราะการเลือกตั้งเป็นสิทธิและหน้าที่ที่ทุกคนปฏิบัติตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วิไลวรรณ พันธุปิว (2556)** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลตำบล อำเภอกะพุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบล อำเภอกะพุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลตำบล โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลตำบล โดยรวมทั้ง 3 ด้านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีบทบาทกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีบทบาทการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน ผลการวิจัยจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีบทบาทกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แตกต่างกันด้วย ทั้งนี้เพราะว่า บทบาทในการเลือกตั้งแม้จะเป็นทั้งสิทธิและหน้าที่ของข้าราชการทหารกองบิน 4 ซึ่งทุกคนต่างมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน แต่รายได้ที่ไม่เพียงพอส่งผลให้ข้าราชการทหารกองบิน 4 ต้องใช้เวลาในการหารายได้พิเศษเพิ่มเติม จึงส่งผลให้ไม่มีเวลาในการแสดงออกถึงบทบาททางการเมืองมากนัก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พันธุ์ทิพา อัครธีรณัย (2559)** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของประชาชนชาวจังหวัดนครนายกไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก

2.5 จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีระดับชั้นยศแตกต่างกัน มีบทบาทกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีระดับชั้นยศแตกต่างกัน มีบทบาทการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน ผลการวิจัยจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า ระดับชั้นยศที่เป็นองค์ประกอบที่จำเป็นต่อการมีบทบาทกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้าราชการทหารกองบิน 4 ที่มีระดับชั้นยศสูงหรือมีสถานภาพทางสังคมสูง มักจะสนใจการเมืองและมีความปรารถนาทางการเมือง คือ อยากจะให้การเมืองเป็นไปในรูปแบบที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชิต รัชตพิบูลภพ (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี อายุ การศึกษา ระดับรายได้ ระดับชั้นยศ และระยะเวลาทำงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง “บทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” ผู้วิจัย พบว่า ยังมีประเด็นที่น่าสนใจในการนำผลการวิจัยไปใช้งาน ดังนี้

1. ด้านตามอุดมคติ พบว่า บทบาทของทหารกองบิน 4 ด้านตามอุดมคติกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรมีการอบรมกล่อมเกล่าให้ทหารมีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยให้มากยิ่งขึ้น โดยการให้การศึกษอบรม การสร้างองค์ความรู้แก่ทหารในทุกระดับชั้น ซึ่งการอบรมกล่อมเกล่าให้ทหารรับรู้ในแนวทางประชาธิปไตยให้มาก ซึ่งจะเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีของทหารต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งควรขยายผลการอบรมกล่อมเกล่าข้าราชการทหารในแนวทางประชาธิปไตย โดยให้ตระหนักถึงเอกลักษณ์ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของเหล่าทัพตัวเอง เพื่อขยายผลจากเหล่าทัพไปสู่ประชาชนโดยทั่วไป

2. ด้านที่เป็นจริง พบว่า บทบาทของทหารกองบิน 4 ด้านที่เป็นจริงกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรอำนวยความสะดวกในด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งของทหารให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ด้วยการพัฒนารูปแบบการลงคะแนนเสียงของทหารในหลายรูปแบบเพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของทหาร เช่น การลงคะแนนเสียงผ่านทางไปรษณีย์ การลงคะแนนเสียงผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นต้น อีกทั้งควร เปิดโอกาสให้ทหารกองบิน 4 มีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองให้มากขึ้น

3. ด้านที่ควรปฏิบัติ พบว่า บทบาทของทหารกองบิน 4 ด้านที่ควรปฏิบัติกับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ทหารกองบิน 4 มีบทบาททางการเมืองยิ่ง ๆ ขึ้นไป อีกทั้งควรปลูกฝังแนวคิดให้ข้าราชการทหารกองบิน 4 มีจิตสาธารณะ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของทหารกองบิน 4 กับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” ยังมีประเด็นที่น่าศึกษาอีกหลายประเด็น และงานวิจัยนี้ไม่อาจนำมาศึกษาได้ทั้งหมด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป เช่น

1. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของข้าราชการทหารกองบิน 4
2. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการทหารกองบิน 4
3. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง สภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของข้าราชการทหารกองบิน 4

เอกสารอ้างอิง : References

- ปัญญา คล้ายเดช. (2560). **ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์**. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. หจก.ขอนแก่นการพิมพ์.
- พระพิทยาภรณ์ ปญญารโ (จันทะมัน). (2557). “ความรู้ที่มีต่อระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในชุมชนบ้านโนนชัย อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”. **วิทยานิพนธ์ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช 2561. (2561, กันยายน, 12). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 135 ตอนที่ 68 ก.
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พุทธศักราช 2560. (2560, กันยายน, 13). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 134 ตอนที่ 93 ก.
- พันธุ์ทิพา อัครธีรณัย. (2559). “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”. **สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. วิทยาลัยสื่อสารการเมือง: มหาวิทยาลัยเกริก.
- พิชิต รัชตพิบูลภพ. (2556). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหาร”. **รายงานการวิจัย**. มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.